

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce: Román I. A. Gončarova v interpretaci ruské kinematografie

Autorka: Bc. Lucie Matějková, Učitelství pro střední školy – ruský jazyk a literatura

Vedoucí práce: doc. Galina Kosych, CSc.

Lucie Matějková zvolila pro diplomovou práci téma, které kombinuje oblast literární a filmovou. Obvykle takováto témata bývají pojednávána komparatisticky, soustřeďují se na porovnání filmových verzí literárního díla, nebo na porovnání filmového zpracování a výchozího literárního díla. Předkládaná diplomová práce pracuje se dvěma filmovými verzemi románu Oblomov, její záběr je ale širší než pouhé porovnání tří uměleckých děl. Cíl práce byl definován jako analýza interpretace Gončarovova románu v ruské kinematografii, práce ovšem podává velmi podrobný přehled o tom, jaké místo román zaujímá v kontextu ruské kultury a umění, dokonce i v širokém společenském kontextu od doby svého vzniku do současnosti, podrobně mapuje jeho dobovou i současnou kritickou reflexi.

Práce je rozdělena do dvou základních kapitol, první z nich tvoří převážnou část práce a je věnována historii vzniku románu, jeho přijetí dobovou i pozdější kritikou, dále interpretaci dvou filmů, „Oblomova“ A. A. Bělinského a „Oblomova“ N. Michalkova, v níž se autorka věnuje nejen dějovým liniím a hlavním postavám románu a obou filmových zpracování, ale také hudbě v románu a ve filmech, a symbolice předmětného světa v obou filmových verzích. Velmi kvalitně je zpracována i podkapitola *Экранизация классических произведений: за и против*. Druhá, podstatně kratší kapitola představuje návrhy na prezentaci Gončarovova díla a jeho filmových adaptací ve výuce ruského jazyka. Autorka zde na několika stránkách ukazuje, že dokáže ve svých návrzích na didaktické využití daného materiálu zohlednit jeho náročnost a navrhnout přiměřené způsoby jeho využití na hodinách ruského jazyka.

Nesporným kladem práce je způsob, jakým autorka dokázala zpracovat velmi rozsáhlou literaturu, kterou ke zvolenému tématu nastudovala. Její seznam literatury zahrnuje 73 položek. Je jen škoda, že autorka své zdroje nerozdělila na monografie, články, případně tištěné a internetové zdroje, nebo nezvolila nějaké jiné kritérium, které by dodalo takto obsáhlému seznamu literatury na přehlednosti. S uvedenou literaturou autorka pracuje suverénně, dokáže přehledně představit různé názory literárních a filmových kritiků.

Vedle porovnání konkrétních děl dokáže uvést i diskuse o otázkách obecných, věnovaných možnostem a omezením při převádění literárních děl do filmového jazyka. O jejím vhledu do zpracovávané látky svědčí i stručný terminologický slovník, který práci doplňuje.

Práce má přehlednou strukturu, formální i jazykové zpracování je na velmi dobré úrovni. Autorce by bylo možné vytknout přílišnou skromnost; ve své práci dává prostor řadě různých názorů na Gončarovův román, oba interpretované filmy i na obecné otázky vztahu literatury a filmu, její vlastní názory však jsou v textu těžko k nalezení. Faktograficky nasycená, různorodost možných interpretačních přístupů prezentující práce tak postrádá téměř jakýkoli subjektivní hlas autorčin. Bylo by tedy vhodné, aby svou obhajobu zaměřila právě na svou čtenářskou a diváckou zkušenost s Oblomovem, na její vývoj a případné proměny.

Navrhované hodnocení: výborně

V Hradci Králové, 16. 5. 2015

Mgr. Jana Kostincová, Ph.D.